

COMPETITION
LAW
2017

เจาะลึก

กฎหมายการแข่งขันทางการค้า

ฉบับใหม่

Lesson 1

Vol.57/Sep2017

COMPETITION LAW

กฎหมายการแข่งขันทางการค้าได้มีการบัญญัติขึ้นมานานแล้วกว่า 300 ปี โดยประเทศแคนาดาเป็นประเทศแรกที่ตราขึ้น และถัดจากนั้นประเทศต่างๆ ได้มีการบัญญัติกฎหมายการแข่งขันทางการค้าขึ้นมาบังคับใช้ ปัจจุบันมีกว่า 133 ประเทศ จาก 196 ประเทศ ที่มีกฎหมายแข่งขันฯ บังคับใช้ และในไม่ช้านี้ประเทศสมาชิกอาเซียนจะมีกฎหมายการแข่งขันทางการค้าขึ้นมาบังคับใช้ครบทุกประเทศ (ประเทศกัมพูชาอยู่ระหว่างการยกร่าง) สำหรับประเทศไทยถือเป็นประเทศแรกในภูมิภาคอาเซียนที่ได้มีการตรากฎหมายการแข่งขันทางการค้าขึ้นมาบังคับใช้ในปี 2542 ภายใต้ "พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542"

กฎหมายการแข่งขันทางการค้าของไทย ได้ถูกพัฒนามาจากพ.ร.บ.กำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการสร้างอำนาจผูกขาดในตลาดและดูแลให้เกิดความเป็นธรรมในด้านราคา โดยกฎหมายดังกล่าวได้มีการปรับปรุงและแตกออกมาเป็น พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 และ พ.ร.บ.ว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ซึ่งขณะนั้นการฝ่าฝืนกฎหมายนั้นถือเป็นความผิดต่อแผ่นดินต้องได้รับโทษอาญา และยังไม่มีกรอบแบบหน่วยงานประเภทอื่นที่มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายที่มีโทษอาญา ดังนั้น โครงสร้างและรูปแบบของกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทยในขณะนั้น จึงให้หน่วยงานราชการเป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย โดยผู้กระทำความผิดนั้นต้องได้รับโทษอาญาทั้งจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำคุกและปรับ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าตลอดระยะเวลา 18 ปีที่ผ่านมาไม่เห็นผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน เนื่องจากกระบวนการเอาผิดทางอาญานั้นต้องมีหลักฐานชัดเจนสามารถพิสูจน์ได้จนสิ้นสงสัย ซึ่งไม่เหมาะสมกับความผิดทางเศรษฐกิจ และต้องใช้เวลานานในการพิสูจน์ความผิด

อย่างไรก็ตาม ได้มีความพยายามในการปรับปรุงกฎหมายการแข่งขันทางการค้าฉบับปี 2542 อยู่หลายครั้ง แต่ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากทุกภาคส่วนเห็นว่ากฎหมายการแข่งขันทางการค้าจะเป็นอุปสรรคในการประกอบธุรกิจ ซึ่งความเข้าใจดังกล่าวก็ว่าคลาดเคลื่อนจากหลักการกำกับดูแลด้านการแข่งขันที่เป็นสากล อย่างไรก็ตาม เมื่อ คสช. และรัฐบาลได้เข้ามาปกครองประเทศได้กำหนดวาระสำคัญแห่งการปฏิรูปประเทศ โดยให้บรรจวาระการปรับปรุงกฎหมายการแข่งขันทางการค้าเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนลำดับที่ 1 เพื่อปฏิรูปกฎ ระเบียบ กติกา การแข่งขันทางการค้าของประเทศให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสากลในการเสริมสร้างบรรยากาศการค้าการลงทุนที่ดีตามนโยบายการเป็นชาติการค้าของรัฐบาล และเมื่อวันที่ 24 มิ.ค.60 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เห็นชอบร่าง พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2560 โดยกฎหมายการแข่งขันทางการค้าฉบับใหม่ของประเทศไทยจะมีผลบังคับใช้วันที่ 5 ตุลาคม 2560

ปฏิรูปกฎหมาย
ให้กระบวนการยุติธรรม/กฎหมายปกติ
สามารถดำเนินการได้โดยได้รับ
ความเชื่อถือจากทั้งภายในประเทศ
และต่างประเทศ

พ.ร.บ.การแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2542
เป็นกฎหมายที่จำเป็นต้องเร่ง
การปรับแก้ไข

การทำงานต้องมี
ประสิทธิภาพ
และโปร่งใส

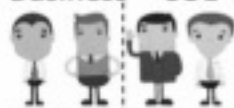
การบังคับใช้
กฎหมายต้องเป็น
กลางและเป็นธรรม

ต้องคำนึงถึงประโยชน์
ของประเทศชาติและ
ความมั่นคงแห่งรัฐ

ต้องดูแลประโยชน์
ของประชาชน

ต้องเป็น
มาตรฐานสากล

Business SOE

ความครอบคลุมและเสมอภาค
ในการบังคับใช้กฎหมาย

ความมีประสิทธิภาพ
ในการบังคับใช้

ความเป็นอิสระ
ในการบังคับใช้กฎหมาย

Reform Competition Law

Competition Act 2017

พฤติกรรมภายใต้การกำกับดูแลที่เป็นสากล
(International Standard)

Protect Competition (not Protect Competitors) & Protect Consumers benefit :คุ้มครองการแข่งขัน (แต่ไม่ได้คุ้มครองคู่แข่ง) และคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค

กฎหมายการแข่งขันทางการค้าฉบับใหม่ได้มีการปรับปรุงบทบัญญัติต่างๆ ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับรูปแบบการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าของภาคธุรกิจที่เป็นสากล โดยมุ่งเน้นการดูแลให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการธุรกิจทุกภาคส่วนให้สามารถแข่งขันกันได้อย่างเสรีและเป็นธรรมภายใต้ธรรมบัญญัติทางการค้าเดียวกัน ได้แก่

Abuse of a Dominant Position

เป็นการกีดกันดูแลพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจที่เข้าข่ายเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด ซึ่งนิยามผู้ประกอบธุรกิจจะพิจารณาครอบคลุมถึงความสัมพันธ์ของธุรกิจ ในเครือ หากมีพฤติกรรมฝ่าฝืนกฎหมายการแข่งขันทางการค้าต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี และปรับไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้ในปีที่กระทำความผิด

Mergers and Acquisitions

เน้นการติดตามการรวมธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจขนาดใหญ่ เพื่อดูแลโครงสร้างตลาดในแต่ละธุรกิจให้มีการแข่งขันกัน ซึ่งถ้ารวมกันแล้วเกิดการผูกขาดหรือเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดจะต้องขออนุญาตก่อนรวมธุรกิจ หากฝ่าฝืนต้องรับโทษปรับไม่เกินร้อยละ 0.5 ของมูลค่าธุรกรรมรวมธุรกิจ แต่ถ้ารวมกันแล้วอาจทำให้การแข่งขันลดลงอย่างมาก ต้องแจ้งธุรกรรมรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายใน 7 วัน นับแต่วันที่รวมธุรกิจ หากไม่แจ้งต้องรับโทษปรับไม่เกิน 200,000 บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ 10,000 บาทต่อวัน

Restrictive Agreements or Arrangements

เป็นพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการผูกขาด ลด จำกัด หรือทำลายการแข่งขัน กฎหมายฉบับใหม่จำแนกการตกลงร่วมกันเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) การตกลงร่วมกันที่ส่งผลกระทบต่อร้ายแรง (Hardcore Cartels) ซึ่งเป็นการตกลงร่วมกันระหว่างคู่แข่งเพื่อที่จะไม่แข่งขันกัน ในการกำหนดราคาซื้อ-ขาย จำกัดปริมาณผลิต-ซื้อ-ขาย แบ่งท้องที่ซื้อ-ขาย หรืออับปรมาณ ฝ่าฝืนต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี และปรับไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้ในปีที่กระทำความผิด 2) การตกลงร่วมกันที่ไม่ส่งผลกระทบต่อร้ายแรง (Other Cartels) ซึ่งเป็นการตกลงร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการที่เป็นคู่แข่งหรือเป็นคู่ค้า ซึ่งการตกลงร่วมกันตาม 2) จะไม่ผิดกฎหมายก็ต่อเมื่อไม่สร้างข้อจำกัดเกินความจำเป็น ไม่ก่อให้เกิดอำนาจผูกขาด หรือจำกัดการแข่งขันอย่างมาก รวมทั้งให้คำนึงถึงต่อผู้บริโภคด้วย แต่ถ้าหากมีพฤติกรรมฝ่าฝืนต้องได้รับโทษปรับไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้ในปีที่กระทำความผิด

Unfair Trade Practices

กีดกันดูแลการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจทั่วไป ที่ประกอบธุรกิจอย่างไม่เป็นธรรม หากมีพฤติกรรมฝ่าฝืนกฎหมายการแข่งขันทางการค้าต้องรับโทษปรับไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้ในปีที่กระทำความผิด

Unreasonable Agreement with Foreign Firms

พฤติกรรมนี้มีบัญญัติขึ้นเพื่อให้ผู้ประกอบการในประเทศที่จะทำการตกลงทางการค้าใดๆ กับผู้ประกอบการในต่างประเทศ ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของชาติและประชาชนของประเทศด้วย ซึ่งหากมีพฤติกรรมฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้ในปีที่กระทำความผิด

Enforcement Tools

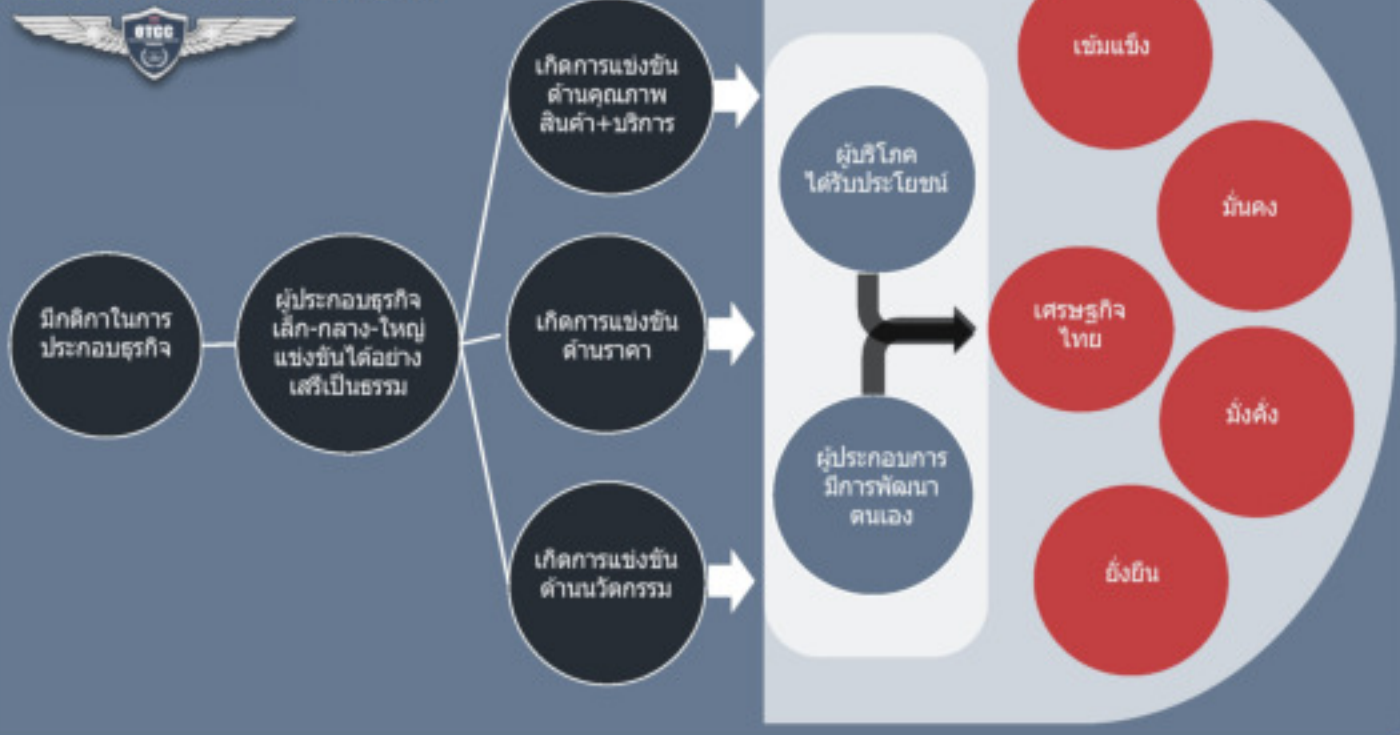
กฎหมายใหม่จะพิจารณา
ผู้ประกอบการจากความ
สัมพันธ์ในการบริหาร
และอำนาจสั่งการด้วย

ผู้ประกอบการ
ขอรับคำวินิจฉัย
ล่วงหน้าได้

ยอมรับผิด และเปรียบเทียบ
ปรับแล้ว คดีอาญา
เป็นอันที่สิ้นสุด

คณะกรรมการสั่งแล้ว
ไม่หยุด-ไม่เลิก-ไม่ทำ
โดนปรับแน่ และปรับรายวัน
จนกว่าจะหยุด

Contribution

กฎหมายการแข่งขันทางการค้าฉบับใหม่ได้มีการปรับแก้ไขให้มีความรัดกุมที่ครอบคลุมพฤติกรรมด้านการแข่งขันทางการค้าที่อยู่ในตลาดเดียวกัน และตลาดต่างประเทศ มีบทลงโทษที่เหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิด โดยมีหน่วยงานกำกับดูแลที่เป็นอิสระ ถือเป็นการยกระดับการกำกับดูแลด้านการแข่งขันทางการค้าของไทยสู่สากล จึงมั่นใจว่ากฎหมายการแข่งขันทางการค้าฉบับใหม่จะเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการดูแลให้ความเป็นธรรมด้านการแข่งขันทางการค้าแก่ผู้ประกอบการทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกิดการพัฒนาสินค้า-บริการ และนวัตกรรม ผู้บริโภคได้รับประโยชน์จากการแข่งขันทั้งด้านคุณภาพและราคา ผู้ประกอบการธุรกิจกลุ่ม Startup สามารถเข้าสู่ตลาดได้อย่างเสรี SMEs ไทยได้รับการดูแลให้สามารถแข่งขันภายใต้กติกาที่เป็นธรรม อันจะส่งผลดีต่อบรรยากาศการค้าการลงทุนของประเทศตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (คสช.) และรัฐบาล

เขียนเรียงโดย นายวัฒนศักดิ์ เลือะเนียม ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า

Website

www.otcc.dit.go.th

Line

Fan Page

0-2507-5883-85

